

A Transmeta viharos indulása

A webpadpiacok és hasonló területek feltárása lehet a Transmeta útja, ha többet szeretne, mint egyenesbe jönni.

Atavalyi, nagy nyilvánosság előtti bemutatkozás óta eltelt időszak igencsak zsúfolt volt a Transmeta számára. Megkezdték a cég első termékének forgalmazását, mely termék elnyert néhány jelentős tervezési díjat és teljesíti a piacra dobás feltételeit (IPO). Annak ellenére, hogy részvényeinek értéke azóta felére esett vissza, a Transmeta hárommilliárd dolláros értékével még mindig igen tekintélyes piaci erőt képvisel. A cég a vártnál keményebb harcra kényszerült az Intellel a PC piacon, és csak lassan tudott előre törni a webpadok területén is. Nemrégiben megnyitotta harmadik arcvonalát is, és megtette az első lépéseket a kiszolgálók piaca felé.

Indulásakor – mely arról is híres, hogy az alkalmazottak sorában megtalálhatjuk *Linus Torvalds* is – elkészítették a Crusoe-lapkát, mely Intel-megfelelő, viszont az Intel-processzoroknál sokkal kevesebbet fogyaszt. Ezt a mutatót különleges kódátalakító (code-morphing) módszer segítségével képes véghezvinni, amely utánozza az Intel szerkezetét az egyszerűbb VLIW gépen. Kezdetben a Transmeta hitt abban, hogy az Intel nem lesz képes megközelíteni a Crusoe kis fogyasztását saját kódátalakító kifejlesztése nélkül. Arra számítottak, hogy ez éveket vesz majd igénybe, de csalódnuk kellett, mert az Intel hamar visszavágott.

Az Intel a kódátalakítás ismerete híján, lapkái energiafelhasználásának csökkentéséhez inkább a félelmetes gyártási módszereit állította csatasorba. Tavaly júniusban az Intel új processzorokat dobott piacra, melyek alacsonyabb feszültséggel működtek, mint elődei és a Transmeta IBM által készített lapkái. Az IBM birtokol ugyan az Inteléhez hasonló megoldásokat, de fenntartja belső termékeihez. Annak ellenére, hogy néhány tanulmány szerint a Crusoe még mindig az élen jár az energiatakarékosság terén, az Intel legújabb lapkáival szemben már kicsi az előnye.

A Transmeta használható teljesítményadatokat sem tudott szolgáltatni a processzorához. Természetesen az igazság az is hozzátartozik, hogy a kódátalakítás nem teszi éppen egyszerűvé a teljesítméymérést. A Crusoe-lapka ugyanis gyorsabbá válik, ha a programot többször futtatjuk. Az első Crusoe rendszerek teljesítménye nagyjából egy egyszerű 300 MHz Pentium III képességeivel egyezett meg. Azonban ezeket az ellenőrzőprogramokat csak egyszer futtatták le. Azt nem lehet tudni, hogy többszöri futtatás során milyen gyorsan működne a lapka, mivel a Transmeta hallgatásba burkolózik.

A lapka teljesítményéről szóló rövid híradásokkal és a támadások kereszttüzeiben álló kis fogyasztásával, az elmúlt pár év során a Transmeta korlátozott mértékben tudott csak előretörni a hordozható gépek piacán. Ennek ellenére néhány nagy cég is beépítette a Crusoe-lapkát új, ultrakönyű gépeibe. Ilyenek például a Sony, a Fujitsu, a Hitachi és a NEC. Ezek a rendszerek főként a japán piacot célozták, ahol a méret és az energiatakarékosság igen fontos tényező. Az amerikai PC-piac vezetői – az IBM, a Toshiba, a Compaq és a Dell – még nem hozakodtak elő semmilyen Crusoe-alapú rendszerrel, bár valamennyien számolnak a Transmeta termékeivel. Fentiek következtében a Transmeta részesedése az ultrakönyű PC-piacon eddig megközelítőleg tíz százalék. Mivel ez csak igen kis része a teljes PC-piacnak, a Transmeta jóval kevesebb, mint egy százalékát birtokolja a teljes PC-processzorpiacnak. Így a cég nemigen jelent veszélyt az Intel

bevételeire. Természetesen a Transmetának nincs is szüksége az Intel részesedésének túl nagy százalékára, ugyanis az ultrakönyű PC-piacnak már megközelítőleg a fele már egyenesbe hozná a Transmetát. A befektetők az egyenesbe kerülésnél azért többet szeretnének, hiszen a Transmeta több mint kétszázmillió dollárt veszített amióta megalakult és valószínűleg további ötvenmilliót fog veszíteni még akkor is, ha év végére eléri hón áhított célját, a nyereségességet. A befektetők azonban szerény megtérülésben is reménykednek. Ez az, ahol az új piacok érdekessé válnak. A Transmeta második célpiaca a webpadok területe. Ezek a hordozható eszközök vezeték nélküli kapcsolaton keresztül érik el a hálózatot, és lapos képernyővel vannak felszerelve.

A webpadok többnyire PC-khez használt processzorokat tartalmaznak, ezáltal lehetővé teszik a Weben található számtalan bővítmény futtatását. Ehhez azonban nem feltétlenül kell Windowst igénybe venni, sokan inkább Linuxot használnak. A jó hír az, hogy az egyedülálló PC-megfelelőségének, az energiatakarékosságának és a kedvező árának köszönhetően, gyakorlatilag minden webpad, ami eddig megjelent, Crusoe-t használ. Olyan cégek, mint a Gateway, a Phillips, a Hitachi és a Frontpath (korábban S3) választották webpadjaikhoz a Crusoe-t. A rossz hír: a webpadok forgalma mind a mai napig csekély, mivel drágák, és ez erősen lassítja terjedésüket. A webpadok legdrágább része a lapos megjelenítő, amely egymagában is százezer forint körüli összegbe kerül. Mindamelllett a PC-eladás jelenlegi lelassulása csökkentette a lapos megjelenítők iránti keresletet is, így az árak valószínűleg mérséklődni fognak. A gyártókapacitás folyamatos növekedésével együtt, ezek az árak jelentősen csökkenhetnek, így a webpadok 2001-ben egyre népszerűbbek lehetnek. A Transmeta idejüvével kevesebb, mint húsz százalékát várja a webpadok területéről. A Transmeta mostanában jelent meg harmadik célpiacán, a webkiszolgálóknál. Bár a Crusoe nem olyan erős, mint az Intel vagy más cégek kiszolgálóprocesszorai, a kis fogyasztású lapka nem igényel hatalmas hűtőrendszert. Ez lehetőséget ad a szállítóknak arra, hogy több Crusoe-lapkát építsenek be egyetlen energiaéhes Intel-lapka helyére. Mivel a honlapok kiszolgálásának feladatai könnyen eloszthatók több processzor között, a Crusoe a mennyiségben hozza be, amit az egyedi teljesítményen veszítene.

Ezidáig mindössze egyetlen kis cég támogatta a Transmeta kiszolgálókkal kapcsolatos elképzeléseit, így a Transmeta 2001-ben csekély bevételekre számíthat erről a területről. Azonban ez a gyorsan növekvő piac újabb lehetőséget teremt a Crusoe számára, még akkor is ha az Intel meg tudja állítani a Transmetát a PC-piacon. A Transmeta azt reméli, hogy a bevételek kitartanak addig, míg ezek az új piacok végre jövedelmezővé válnak. 2002-ben talán végre működés közben is megcsodálhatjuk a Transmeta teljes üzleti tervét.

Linley Gwennap

(linleyg@linleygroup.com) a kaliforniai Mt. View-i székhelyű elemző cég, a The Linley Group ☞ <http://www.linleygroup.com/>, alapítója és vezető elemzője.